

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie EU-zaken

Aan de Minister van Buitenlandse Zaken

Plaats en datum: Den Haag, 30 maart 2016
Betreft: Verzoek reactie stand van zaken naleving afspraken informatievoorziening
Europese dossiers
Ons kenmerk: 2016Z05817/2016D13275

Geachte heer Koenders,

Conform het besluit in de procedurevergaderingen van de vaste commissie voor Europese Zaken op 2 en 24 maart jl. ontvangt u hierbij het verzoek om te reageren op de stand van zaken inzake de naleving van de afspraken inzake de informatievoorziening van het kabinet aan de Kamer over Europese dossiers en onderhandelingen.

In de bijlage bij deze brief is het totaaloverzicht opgenomen van alle informatie-afspraken die door de jaren heen zijn gemaakt. In april 2015 heeft u toegezegd als coördinerend bewindspersoon het belang van naleving opnieuw onder de aandacht te brengen bij uw collega's in het kabinet. Een analyse van de geannoteerde agenda's die in de afgelopen maanden aan de Kamer zijn gezonden leert dat deze naleving op het merendeel van de genoemde punten nog gebrekkig is. Zo ontbreken in vrijwel alle geannoteerde agenda's voor EU Raden verwijzingen naar de extranetnummers, ook als deze wel op extranet zijn te vinden. Het geleverde sjabloon voor de geannoteerde agenda's wordt door de meeste ministers slechts gedeeltelijk toegepast, met uitzondering van de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport die het in het geheel niet gebruiken voor de geannoteerde agenda's van respectievelijk de Raad WSB en de Gezondheidsraad. De informatie wordt door vrijwel geen minister in de tussenkopjes van het sjabloon geordend en ook de rol en positie van het Europees Parlement worden niet benoemd. Het tijdspad van het dossier, het krachtenveld en de consequenties daarvan voor de Nederlandse inzet wordt zelden omschreven, met uitzondering van de geannoteerde agenda's voor de Transport- en Milieuraad. Tevens is de indruk dat dat niet door alle ministers in de verslagen van de EU-Raden duiding wordt gegeven van de uitkomst van onderhandelingen over door de Kamer aangemerkte prioritaire EU-dossiers, waaronder een appreciatie van het bereikte akkoord afgezet tegen de Nederlandse inzet op de belangrijkste punten. Tot slot hecht ik er aan te benadrukken dat voor een ministeriele bijeenkomst op EU niveau te allen tijde een geannoteerde agenda aan de relevante Kamercommissie wordt verzonden. In het geval van de bijeenkomst van Gezondheidsraadadministrators op 7 december is dit eerst op aandringen van de commissiegriffie gebeurd.

Niet op alle wetgevende en niet-wetgevende voorstellen van de Europese Commissie ontvangt de Kamer een fiche van de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (het zogenaamde BNC-fiche).

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.eu@tweedekamer.nl

Het is vooraf niet altijd duidelijk of voor bepaalde mededelingen een BNC-fiche of een kabinetsappreciatie wordt voorbereid. Zo is er bijvoorbeeld voor het actieplan ter versterking van de strijd tegen terrorismefinanciering een [BNC-fiche](#) opgesteld en voor het actieplan Kapitaalmarktunie een [kabinetsreactie](#).

Indien een fiche onverhoopt wordt vervangen door een 'vormvrije' kabinetsreactie, is het van belang dat de inhoudelijke ordening van vaste onderwerpen in het fiche (zoals rechtsbasis, subsidiariteit en proportionaliteit, alsook financiële consequenties en implicaties voor de uitvoering en handhaving,) worden geborgd. Dit was onder meer niet het geval bij de recente EU migratievoorstellen, maar ook bij de mededeling stand van zaken energieunie.

Ook de tijdigheid van toezending van fiches blijft een aandachtspunt. Ondanks de aanmerking van het pakket inzake vennootschapsbelasting als prioriteit, met als mogelijkheid het plaatsen van een behandelvoorbehoud, werd het BNC-fiche eerst na vijf in plaats van drie weken aan de Kamer toegezonden, waardoor het reeds geplande algemeen overleg moest worden uitgesteld.

Wij zien uit naar een reactie van uw kant, die te zijner tijd kan worden meegenomen in de voorbereiding van het algemeen overleg Informatievoorziening. De commissie heeft besloten dit jaarlijkse AO dit jaar in het najaar te organiseren.

Hoogachtend,

Mr. M. Azmani
Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken

BIJLAGE: OVERZICHT INFORMATIE-AFSPRAKEN EU DOSSIERS

Inleiding

Ieder jaar spreekt de commissie Europese Zaken met de minister van Buitenlandse Zaken over de tijdigheid en kwaliteit van de informatievoorziening over EU-dossiers aan de Kamer; het zogenaamde AO Informatievoorziening. Doel van deze afspraken is dat de Kamer uitgebreid en in een zo vroeg mogelijk stadium wordt geïnformeerd over (actuele ontwikkelingen in) de Europese onderhandelingen, teneinde de democratische controle op het regeringsstandpunt en de directe invloed van de kamer op Europese besluitvorming te faciliteren. De afspraken en toezeggingen die hiervan een weerslag zijn, staan verspreid in een groot aantal brieven en verslagen, en zijn eveneens vervat in enkele moties. In onderstaand overzicht worden de verschillende afspraken per documententype weergegeven.

De Kamer ontvangt op nieuwe voorstellen van de Europese Commissie een kabinetsreactie (in de vorm van een BNC-fiche)

- Over alle (wetgevende en niet-wetgevende) voorstellen van de Europese Commissie ontvangt de Kamer een kabinetsreactie in de vorm van een zogenaamd **BNC-fiche** (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen).
- De lijst van onderwerpen waarop het BNC-fiche ingaat is te vinden in [bijlage 1 bij deze brief](#).
- De **termijn** voor toezending van het fiche is zes weken na publicatie van het EU-voorstel. Bij voorstellen waarop de Kamer een behandelvoorbehoud of subsidiariteitstoets heeft voorzien geldt een termijn van drie weken.
- **Recesperiodes** in de Kamer hebben geen schorsende werking op de toezendingstermijn, met uitzondering van de vier weken in augustus die overeenkomen met het zomerreces van de Europese instellingen.

De Kamer bespreekt voorafgaand aan Raadsbijeenkomsten de kabinetsinzet (op basis van de geannoteerde agenda)

- Voor elke bijeenkomst van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie (de vakraden, zoals Concurrentieraad of Milieuraad) ontvangt de Kamer een **geannoteerde agenda (GA)** met de kabinetsinzet. Achteraf stuurt de regering een **verslag** van de Raadsbijeenkomst.
- De GA agenda wordt **tijdig** verzonden. In principe tenminste één week voor de Raad, maar Kamercommissies kunnen in onderling overleg met de bewindspersoon van deze termijn afwijken.
- Het kabinet behoort de Kamer tijdig te informeren wanneer agendapunten worden toegevoegd aan de agenda van de Raad of wanneer het krachtenveld wezenlijk is **veranderd** ten opzichte van wat in de geannoteerde agenda vermeld is.
- De GA wordt opgesteld aan de hand van een format waarin de volgende punten zijn opgenomen:
 - **krachtenveld binnen de Raad**: Specifiek zou de GA –voor zover mogelijk- duidelijkheid moeten bieden over de kernpunten van de Nederlandse inzet en of Nederland zich in een meerderheid of minderheid van lidstaten bevindt;
 - **positie Europees Parlement (EP)** : Hoe verloopt de standpuntbepaling in het EP? Wanneer neemt de EP commissie een standpunt in? Wanneer zijn de stemmingen plenair voorzien? Wat betekent het standpunt van het EP voor het standpunt van de Raad, en in het bijzonder voor de inzet van Nederland in de onderhandelingen?;

- **verdere tijdspad onderhandelingen:** De GA bevat tevens een kopje met een heldere beschrijving van het verdere **tijdspad** van de onderhandelingen.
- De GA maakt melding van de **nummers van onderhandelingsdocumenten** die vindbaar zijn in het Extranet vermeld worden in geannoteerde agenda's en andere relevante brieven aan de Kamer.

De Kamer ontvangt na afloop van de Raadsbijeenkomsten een verslag

- Na afloop van een Raadsbijeenkomst stuurt het kabinet een verslag van de bijeenkomst naar de Kamer;
- In de verslagen van de Raden wordt duiding gegeven van de einduitkomst van onderhandelingen over door de Kamer aangemerkte prioritaire EU-dossiers, waaronder een appreciatie van het bereikte akkoord afgezet tegen de Nederlandse inzet op de belangrijkste punten.

Wanneer de Kamer een behandelvoorbehoud op een EU-voorstel heeft geplaatst, worden aanvullende afspraken gemaakt voor proactieve informatievoorziening

- De Kamer kan een behandelvoorbehoud plaatsen op wetgevende voorstellen van de Europese Commissie die zij van groot politiek belang acht. Dit houdt in dat het kabinet in de onderhandelingen in Brussel geen onomkeerbare stappen mag zetten totdat er afspraken tussen Kamer en regering zijn gemaakt over o.a. informatievoorziening.
- Deze afspraken zijn gericht op **het tijdig en proactief informeren van de Kamer bij beslissende momenten in de onderhandelingen over het EU-voorstel.**
- Voor langlopende EU-dossiers waar de Kamer een behandelvoorbehoud op heeft geplaatst worden **periodieke rapportages** (minstens een keer per kwartaal) naar de Kamer gestuurd, met inachtneming van de specifieke informatie-afspraken die de individuele kamercommissies tijdens een separaat AO behandelvoorbehoud over een dergelijk dossier met de betreffende bewindspersoon maken;
- De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een **brief** van de Kamer aan de betreffende bewindspersoon.
- De minister van Buitenlandse Zaken zet zich ervoor in om bij de collega's in het kabinet te bewerkstelligen dat **nummers van onderhandelingsdocumenten** die vindbaar zijn in het Extranet vermeld worden in geannoteerde agenda's en andere relevante brieven aan de Kamer.

De Kamer ontvangt de kabinetsreacties op consultaties¹ van de Europese Commissie

- Het kabinet stuurt de Kamer het **concept** van haar reactie op **groenboeken en witboeken**, ten minste dertig dagen voor het verstrijken van de reactietermijn bij de Europese Commissie. Ook de **definitieve** reactie wordt in afschrift aan de Kamer gezonden.
- Het kabinet stuurt daarnaast de Kamer de **reactie op alle overige consultaties** van de Europese Commissie waarop het kabinet reageert.

¹ Met consultaties wil de Europese Commissie de mening van lidstaten en andere belanghebbenden peilen over toekomstig EU-beleid. Soms publiceert de Commissie haar vragen in officiële Commissiedocumenten, zogenaamde groen- of witboeken. Consultaties kunnen ook een andere vorm hebben, bijvoorbeeld vragenlijsten op de website van de Commissie.

De Kamer heeft inzage in niet-openbare documenten van de Raad

- Kamerleden hebben toegang tot de zogenaamde **EU-Extranet database**, waarin zij **interne Raadsdocumenten** kunnen raadplegen. Deze zogenaamde limité-documenten zijn niet vertrouwelijk, maar worden alleen intern (bij de Europese instellingen en instellingen van de lidstaten) verspreid om het onderhandelingsproces te bevorderen. Leden mogen de documenten **niet verder verspreiden of openbaar maken**. In debatten betekent dit: de inhoud wel gebruiken, maar niet letterlijk citeren.
- Kamerleden kunnen bewindspersonen verzoeken om **inzage in vertrouwelijke documenten van de Raad**. Deze worden dan (alleen voor leden) vertrouwelijk ter inzage gelegd in de Kamer. Via de Extranet database kunnen leden zien welke vertrouwelijke Raadsdocumenten er bestaan.

Overige afspraken

- Op basis van de [motie Schouw-ten Broeke](#) dient het kabinet de Kamer te informeren over **A-punten** (hamerstukken) op de agenda van een Raad, die politiek-controversieel zijn.
- Op basis van de [\(gewijzigde\) motie Van Gent](#) dient het kabinet de Kamer afschriften te sturen van haar **correspondentie met de Europese Commissie**, over de uitvoering van Europese regelgeving

Kamerstukken waarin bovenstaande afspraken zijn terug te vinden:

- [Afspraken gemaakt in 2013](#) (niet-gepubliceerd Kamerdocument, voor externen zijn de afspraken [hier](#) te raadplegen (in het lijstje toezeggingen aan het einde van het verslag))
- [Afspraken gemaakt in 2011](#)
- [Procedureregeling behandelvoorbehoud en subsidiariteitstoets](#)
- [Fichetermijn bij behandelvoorbehoud en subsidiariteitstoets](#)